

Grafisk profil – skyltar

Konsekvent och tydlig skyltning leder mottagaren rätt och minskar missförstånd.

Skyltar

DE GRAFISKA RIKTLINJERNA VISAR VÄGEN
TILL EN SKYLTNING SOM ÄR LÄTT ATT UPPFATTA OCH FÖRSTÅ.

Skylden ska ge information, instruktioner eller ange riktningar och platser. Eftersom 70-75 procent av all information uppfattas med synen är det viktigt att skyltningen är tydlig, logisk och konsekvent. Den ska även kunna tolkas av personer med nedsatt syn eller kognitiva funktionsnedsättningar.

Behov och ansvar

Enligt lag ska alla offentliga lokaler göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Varje verksamhet ansvarar och bedömer behovet av skyltning i sina lokaler.

Planering

En effektiv skyltning kräver planering och kunskap om hur besökaren rör sig i lokalen. Det är viktigt att skyltningen är genomtänkt så att den verkligen hjälper besökaren rätt och bidrar till ökad trygghet.

Allmänt

- Skyltar ska följa grafiska profilen.
- Skyltar ska inte blända och belysningen får inte ge reflexer i skylten.
- På hänvisningsskyltar ska informationen grupperas i bokstavsordning och pilar med samma riktning placeras tillsammans.
- På skyltarna ska det i möjligaste mån finnas symboler eftersom bildspråk förstås av alla, oavsett språk.

- 2–3 **INLEDNING**
- 4–5 **TEXT, BILD OCH FÄRG**
- 6–13 **UTFORMNING**

Text, bild och färg

ANVÄND ALLTID ETT TYDLIGT TYPSNITT, ALLMÄNT KÄNDA SYMBOLER

OCH FÄRGER SOM GER SKARP KONTRAST.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzääö
1234567890.,!/?&@%#§™\$ç£¥€®©³¼...

Karlskrona Futura Display i 24 punkter

Typsnitt

Typsnittet Karlskrona Futura Display är speciellt utformat för Karlskrona kommuns skyltar. Det är ett typsnitt som ger tydligare ordbilder och ökad läsbarhet. Eftersom vi använder oss av ett specialtypsnitt måste de som tar fram original eller trycker skylten få tillgång till typsnittet. Det finns hos informationsavdelningen och fastighetsavdelningen.

Symboler

Symbolerna som används på våra skyltar utformas enligt internationell standard; ISO (7001:2007/22727:2007), AIGA och SIS (SS-ISO 7001:2008/22727:2008).

Färg

Samtliga skyltar utformas med vit grafik/text mot kommunens blå grundfärg, det vill säga C:100 M:50 Y:0 K:30 eller PMS 541.

Kommunens blå grundfärg är

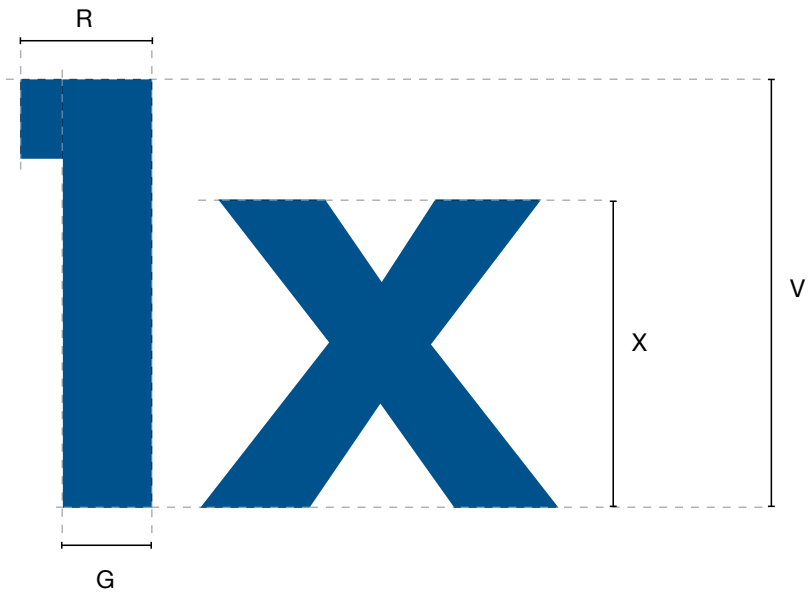
C:100 M:50 Y:0 K:30 eller PMS 541

Undantag: Om bakgrunden där skylten ska sitta är av sådan karaktär att skylten blir svårläst kan kommunens handikappsekreterare ge råd om alternativa lösningar.

Utformning

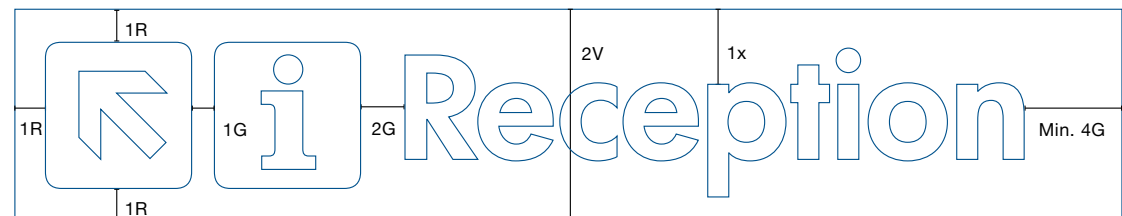
NÄR EN SKYLT SKA FORMGES UTGÅR MAN FRÅN TYPSNITTET OCH
FYRA OLIKA MÅTT – DE UTGÖR GRUNDEN FÖR SKYLTARNAS LAYOUT.

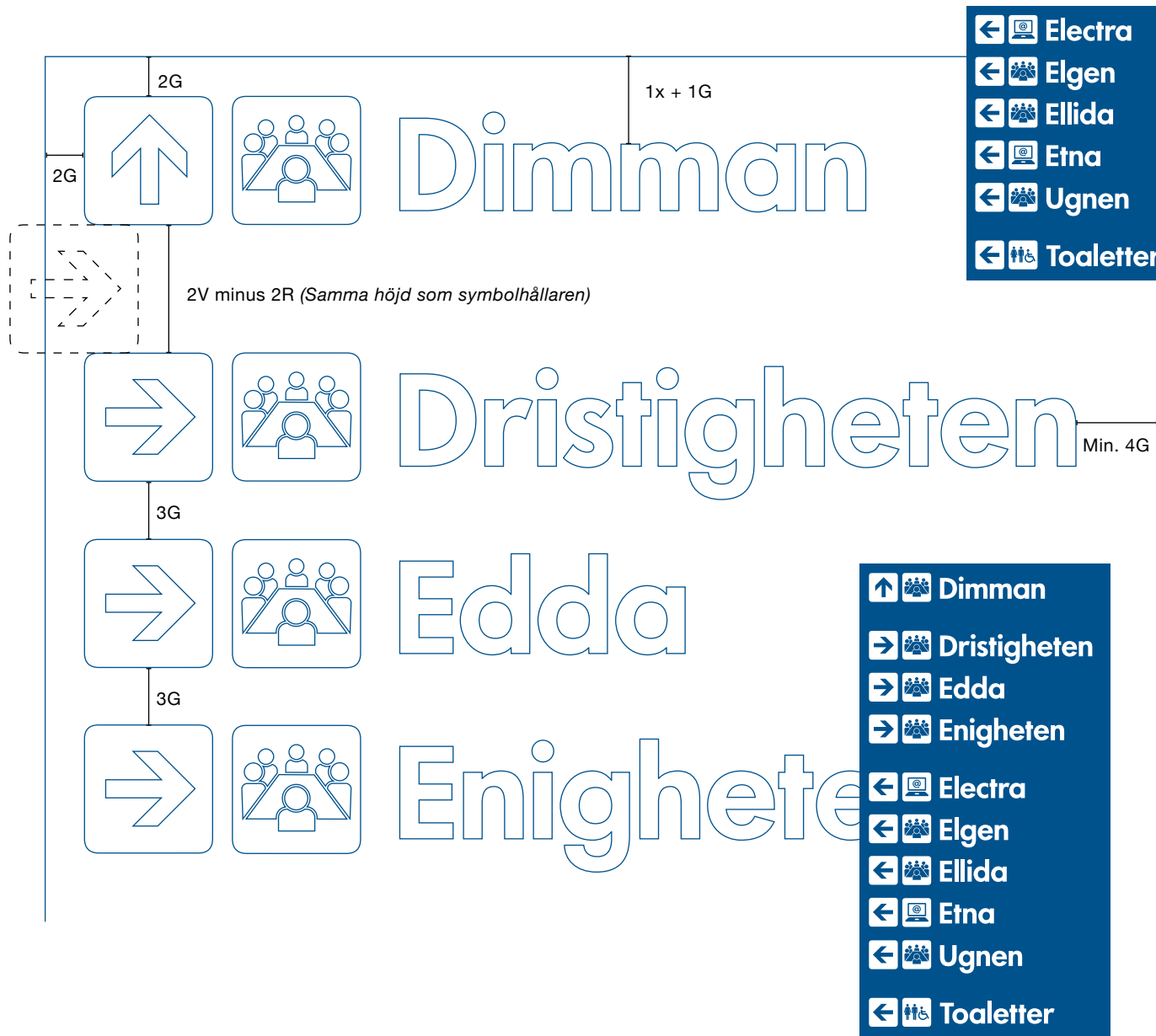

De fyra måtten är: referensmått (R), versalhöjd (V), x-höjd (x) och grundstreck (G).

Enkel skylt

Vid layout för en enkel skylt utgår man från höjden på skylten, alternativt versalhöjden på typsnittet. Vilket man ska använda avgörs av skyltens storlek. Skyltens totala höjd ger måttet $2V$, det vill säga två versalhöjder.

- ← 📺 Electra
- ← 🧑🏫 Elgen
- ← 🧑🏫 Ellida
- ← 📺 Etna
- ← 🧑🏫 Ugnen
- ← ♿ Toaletter
- ↑ 🧑🏫 Dimman
- 🧑🏫 Dristigheten
- 🧑🏫 Edda
- 🧑🏫 Enigheten

- ↑ 🧑🏫 Dimman
- 🧑🏫 Dristigheten
- 🧑🏫 Edda
- 🧑🏫 Enigheten
- ← 📺 Electra
- ← 🧑🏫 Elgen
- ← 🧑🏫 Ellida
- ← 📺 Etna
- ← 🧑🏫 Ugnen
- ← ♿ Toaletter

Skylt med flera hänvisningar
 Layouten på en skylt med flera hänvisningar är baserad på typografin och har ett grundsystem som ser ut som nedan. Hänvisningar till olika typer av faciliteter och riktningar bör grupperas.

→ i Reception

Väggskylt. Format: 580x110 mm.
Typografi: 222 punkter

Väggskylt. Format: 460x870 mm.
Typografi: 156 punkter

Exempel på skyltar

Några exempel på skyltar
som förekommer i
kommunens lokaler.
Mått och typsnittsstorlek
är angivna.

👤 Utgång

Dekal till dörr. Format: 600x120 mm. Typografi: 222 punkter

↑ 👤 Elgen → 👤 Ugnen

Takskyld. Format: 660x80 mm. Typografi: 156 punkter

Vägg-/dörrskyld. Format: 110x110 mm

👤 Freden

Namnskyld konferensrum
Format: 180x30 mm
Typografi: 60 punkter

Väggskylden till vänster
monterad på vägg

Bullerbyskolan

Hus A

Matsal
Matematik
Biologi A

Hus B

Aula Saturnus
Lärarrum
Historia
Gymnastiksal

Hus C

Bibliotek
Datasalar
Café

Hus D

Aula Sputnik
Planetarium
Lärarrum

● Tavlans plats

Exteriör stående orienteringstavla

Bullerbyskolan

Hus A

Matsal
Matematik
Biologi A

Hus B

Aula Saturnus
Lärarrum
Historia
Gymnastiksal

Hus C

Bibliotek
Datasalar
Café

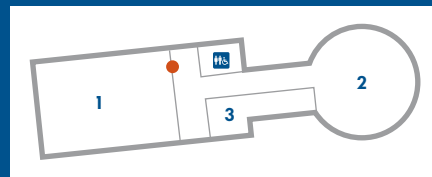
Hus D

Aula Sputnik
Planetarium
Lärarrum

● Tavlans plats

Exteriör liggande orienteringstavla

Skisser på interiöra orienteringstavlor

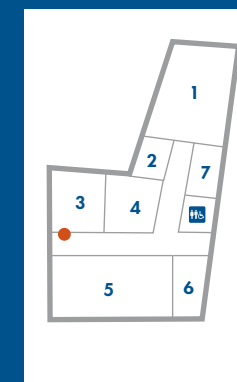
Bullerbyskolan Hus D

1. Aula Sputnik
 2. Planetarium
 3. Lärarrum
- ☺ Toaletter

● Tavlans plats

Att tänka på

Om många platser ska märkas ut bör tavlan vara så stor att den ändå blir tydlig. Samtidigt kan en alltför stor skylt vara svår att överblicka. Därför är det ibland en god idé att dela upp orienteringen i flera steg och komplettera med en generell översikt.

Bullerbyskolan Hus B

1. Aula Saturnus
 2. Lärarrum
 3. Historia
 4. Café
 5. Gymnastiksal
 6. Omklädningsrum
 7. Vaktmästeriet
- ☺ Toaletter

● Tavlans plats

Orienteringsskyltens storlek avgörs av förutsättningarna på platsen.

Orienteringsskyltar

Det finns många faktorer att ta hänsyn till när man ska utforma en orienteringstavla, bland annat storlek och placering men framför allt innehållet.

Om många platser ska märkas ut bör tavlan vara så stor att den ändå blir tydlig. Samtidigt kan en alltför stor skylt vara svår att överblicka. Därför är det ibland en god idé att dela upp orienteringen i flera steg och komplettera med en generell översikt. Den generella översikten ska finnas vid den plats dit besökaren först anländer. Sedan kan detaljerade tavlor, som ger mer information, placeras ut på olika platser i lokalerna.

Storlek och placering

Orienteringsskyltens storlek avgörs av förutsättningarna på platsen. Den ska vara placerad så att man kan komma nära den men också läsa texten på cirka 3-4 meters avstånd. Utomhus ska skyltens underkant vara 70 cm ovanför mark.

Placering i lokalen

Det är inte bara utformningen av skylten som påverkar hur tydlig den blir. Även placeringen och hur lokalen ser ut bidrar till hur en skylt uppfattas. I miljöer med många objekt/saker är det lätt att skylten försvinner i mängden. Därför är det viktigt att skyltar placeras logiskt och konsekvent, det vill säga där man förväntar sig att finna dem och där man lätt ser dem. De bör också placeras så att man ser dem rakt framifrån. Inget får skymma skyltarna.

- Placering i ögonhöjd är när skyltens underkant är 1,4–1,5 meter över golvet.
- Skyltarna ska placeras i ögonhöjd samt på ett sådant sätt att personer med nedsatt synförmåga kan gå nära för att läsa.
- Skyltar som hänger i tak placeras över huvudhöjd, om möjligt ska skyltens underkant vara 2,2 m över golvet.
- Rumsskyltar och symbolskyltar placeras i ögonhöjd. De ska sättas upp vid sidan av dörren på den sida där handtaget sitter.

200 punkter upp till 20 meter

Text

12 punkter upp till 1 meter

Text

20 punkter upp till 2 meter

Text

40 punkter upp till 4 meter

Skyltens storlek

Det är främst tre saker som avgör hur stor en skylt bör vara. Platsen, ytan där den ska placeras och skyltens innehåll. Om ytan är begränsad ska innehållet anpassas därefter. Är ytan däremot obegränsad får man istället utgå från innehållet och bestämma en lämplig storlek för skylten.

Textstorlek

Texten på en skylt ska aldrig vara mindre än 12 punkter, oavsett hur nära läsaren kan stå. I övrigt finns en riktlinje som säger att typografin aldrig bör vara mindre än 12 punkter om avståndet mellan öga och skylt är ungefär en meter. För två meter gäller 20 punkter, för 20 meter gäller 200 punkter och så vidare (se exemplen). Detta gäller för att en text ska vara läsbar av en person med fullgod syn under goda ljusförhållanden. När punktstorleken väl är bestämd avgör detta storleken på skylten enligt layoutsystemet i denna manual.

Praktisk test

Gör gärna praktiska tester innan skylten produceras. Testa utskriften av texten i olika storlekar i sin rätta miljö under olika ljusförhållanden. Ett praktiskt exempel kan vara en orienteringsskylt där rubriken bör synas på längre avstånd medan hänvisningarna kan läsas från betydligt kortare avstånd.

Exempel på aluminiumskylt monterad med distans

Exempel på plastskylt monterad direkt på vägg

Material och montering

Naturligtvis måste skyltens material och monteringsätt anpassas efter omständigheterna – såväl inomhus som utomhus.

Inomhus

Skyltens material avgörs av plats, placering och storlek. Mindre skyltar tillverkas med fördel i plast medan större skyltar bör vara gjorda av aluminium för styvhetens skull.

Mindre skyltar monteras med hjälp av dubbelhäftande tejp eller kuddar. För större aluminiumskyltar gäller distanser. Är distanserna synliga bör de vara tillverkade i matt (borstad) aluminium eller annat ofärgat material som inte är reflekterande. Ska skylten monteras på en plan yta där man inte kan borra eller tejpa, som till exempel glasrutor, bör skylten tillverkas som dekal.

Rekommenderade materialtjocklekar:

Aluminiumskylt: 1,5 mm

Distansskruvar: 15 mm

Plastskyltar: 3 mm

Plastmaterialet är en skummad PVC-plast.

Utomhus

Vad som är lämpligt material för utomhusskylt beror på plats och miljö. Tänk på att skydda skylten mot klotter om det är möjligt. De flesta exteriöra skyltar kräver bygglov. Glöm inte att söka i god tid.

Beställning av skyltar

Varje verksamhet ansvarar för kostnaden för skyltningen samt för att fastigheternas skyltning är fullgod. För att få råd och stöd så att skyltningen blir så ändamålsenlig och tillgänglig som möjligt, kontakta kommunens handikappsekreterare. När det blir aktuellt att beställa skyltar – kontakta förvaltare på fastighetsavdelningen.

Karlskrona kommuns grafiska profil finns tillgänglig på intranätet. För mer information, råd eller hjälp, kontakta informationsavdelningen.

Karlskrona kommun, Kommunledningsförvaltningen, Informationsavdelningen
371 83 Karlskrona. Växel 0455-30 30 00. Fax 0455-30 30 30.

www.karlskrona.se